GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 10 AUGUSTA 1935 | BROJ 255

Još jedan vojni savez

Pariz 10. Doznaje se da će doskora otputovati u Pariz šef talijanskog generalnog štaba general Badoglio. Tamo će se sastati sa francuskim maršalom Gamelinom, s kojim će izraditi modalitete za sklapanje vojne konvencije izmedju Italije i Francuske, čime će se svakako još više komplicirati poslijeratna vojnička alijansa koja služi interesima francuske hegemonije u Evropi.

Unska pruga u »proučavanju«

Beograd 10. Doznaje se da je došlo opet na dnevni red „proučavanje" unske pruge o kojoj se dosada toliko govorilo i pisalo da je, kako je to svojedobno g. ing. Senjanović na ednoj stručnoj konferenciji u Splitu iznio, za nju zajamčeno, prema ugovoru jednoj francuskoj firmi toliko stotina milijona, pa ipak se evo još uvijek proučava mogućnost izgradnje te željezničke pruge, koja je od presudne važnosti za ove naše krajeve.

Propast talijanskog avijona

Kairo 10. Veliki talijanski putnički avion u kome su se vozili talijanski ministar gradjevina ing. Razza i poznati istraživalac Afrike prof. Franchetti pao je u blizini Kaira i potpuno je izgorio pri čemu su poginula oba spomenuta lica kao i još pet putnika. Leševi su većinom izgorjeli tako da ih je nemoguće identificirati. Egipatske su vlasti odmah o nesreći obavjestile talijanskog poslanika u Kairu koji je preduzeo mjere da se žrtve prenesu u Italiju.

Zatvorena luka Bresta

Pariz 10. Prema naredjenju svojih stručnih organizacija napustili su svi radnici pomorskog arsenala u Brestu posao. Radnici su odmah ostavili radionice i pošli u povorci u radnički dom. Tamo je odlučeno da svi radnici sudjeluju na pogrebu žrtava od nereda od utorka. Ratna luka Brest je zatvorena. Na svim su radnjama spušteni željezni zastori. Kavane i gostione smiju biti otvorene samo do 10 sati na večer. Gradom krstare pătrole oružnika i vojnika.

Iz abesinske prijestonice stižu vijesti po kojima se vidi da se ondje ne vjeruje u uspjeh trojne konferencije velikih sila koja će se sastati 15 augusta u Chantillyu.

U katoličkim krugovima u Americi vodi se jaka agitacija za bojkot Olimpijade u Berlinu 1936 godine.

Hrvatsko pitanje

Osim moravske, vardarske i dunavske banovine, sve su druge banovine, u većem ili manjem razmjeru, napučene hrvatskim dijelom jugoslovenskog naroda. U svim ovim banovinama, uz hrvatski, ispremješan je i srpski elemenat: u savskoj i primorskoj banovini u manjem razmjeru, u dunavskoj, drinskoj, vrbaskoj i zetskoj u većem razmjeru. Kad bi pāk u našoj državi i postojao jedan kompleks zemlje — poput Slovenačke — napučen isključivo hrvatskim življem, njegov položaj u zajednici sa srpskim i slovenačkim elementom ne bi nipošto bio izmijenjen, jer državni ustav utvrđuje jednakost, ravnopravnost i slobodu svih plemena i vjera, na način da nijedno od tih plemena ne uživa prema drugim plemenima bilo kakove povlastice ili privilegije.

Kad se je Hrvatskom nazivao prostor između Save i Drave i kad je ta Hrvatska u sklopu bivše Austro-Ugarske Monarhije, imala svoje državno pravo i svoja politička privilegija bila ugrožena ili uskraćivana po madžarskim vlastodržcima, tad su Hrvati svoju borbu za poštovanje svojih povređenih granica morali i mogli da nazovu „hrvatskim pitanjem". Ali danas kad su Hrvati u svojoj nacionalnoj državi, u pravima i u dužnostima, potpuno izjednačeni s drugim dijelovima jugoslovenskog naroda, danas ne može biti govora o kakvom „hrvatskom pitanju". Ovo je mišljenje potvrdio i narodni poslanik g Dr. Josip Rogić u Narodnoj skupštini (19 VII) kad je napomenuo „da je svakom političkom čovjeku jasno, da hrvatskog pitanja u pogledu državnopravnom nema, jer je konstrukcionalni akt od 1 decembra 1918 stvorio i pravno i faktički jednu državu, da ne postoji pitanje dà li će biti jedna ili dvije države i da hrvatsko pitanje u nacionalnom pogledu ne postoji, jer su Hrvati i Srbi jedan isti narod".

I veliki vođa hrvatskog seljačkog pokreta, pok. Stjepan Radić, u početku svoga političkog djelovanja, stavio je u svoj program: „Hrvati i Srbi su jedan narod, te se moraju sporazumijevati, naročito tamo gdje žive zajedno."

Kad su dakle Srbi i Hrvati jedan narod i kad taj narod, ujedno sa Slovencima, nije osnovao Veliku Srbiju ili Veliku Hrvatsku nego je, svojom voljom, stvorio veliku, jaku i moćnu jugoslovensku državu, kako mogu da iskrsnu razlozi državnopravne privrede, koji bi opravdali postojanje „hrvatskog pitanja"?

Kako može da podnese „hrvatsko pitanje" današnja generacija, koja je imala sreću da doživi ujedinjenje Južnih Slovena nakon podnijetih borba ognjem i mačem, nakon progonstva i gelotine, nakon izdržane Golgote, pa da uđe u slavu svoju i da doživi svijetlo i uskrsnuće?

Kako to može današnja generacija, koja je doživjela „Jugoslaviju kao rezultāt mnogovjekovne borbe nadahnuća i pregnuća čitavih pokoljenja do ovoga sadanjega, koje je pod vodstvom neumrlog Kralja Aleksandra, izvršilo besmrtno djelo i ujedinilo Jugoslaviju, tako da nitko više ne može raziediniti, jer je svaka stopa njena orošena i natopljena krvlju najboljih sinova?

I pored svega toga danas — nakon 17 godina od proglašenja našega Ujedinjenja; nakon proglašenja naše velike i moćne Jugoslavije, koju su pripremali najbolji sinovi naše krvi bez razlike vjere i plemena; nakon ponovljenih izjava Blaženopočivšeg Kralja Ujedinitelja, da hoće da vlada samo slobodnim narodom i da ova naša država ima biti zasnovana na načelima ustavnim, parlamentarnim i široko demokratskim uz potpunu ravnopravnost svih dijelova jugoslovenskog naroda, svih vjera i svih staleža — dolazi na površinu kao jedan od najvažnijih i najaktuelnijih političkih problema: „hrvatsko pitanje"!

I stoga danas — nakon 17 godina — pitamo mi, je li umjesno i zgodno, da se pokret, kojemu je, barem za devedeset posto njegovih komponenata, zapravo cilj administrativno uređenje države i izvođenje socijalno ekonomskih reformi, velimo je li umjesno i dostojno, da se nazivlje „hrvatskim pokretom" i „hrvatskim pitanjem" koje se u oči čitavog svijeta ispoljuje kao negacija narodnog jedinstva? Pitamo, da li se borbom koja se vodi, pod zabranjenom plemenskom zastavom, za „slobodnu Hrvatsku" odužujemo onim armijama naših junaka i mučenika, koji padoše za obranu otadžbine i za ostvarenje njene velike misli i da li se odužujemo Velikom Kralju — Mučeniku, koji je sahranio slavodobitne srpske zastave, da ih zamjeni jugoslovenskom trobojkom kao simbolom našeg državnog i narodnog jedinstva? Pitamo se onda protiv kojeg je fronta uperena ova borba ili kako se taj protivnički front zove?

Trebalo bi da isključimo da bi taj protivnički front mogao da bude srpski ili srbijanski dio jugoslovenskog naroda, jer su se dvije srbijanske grupācije (demokratska i zemljoradnička) udružile s hrvatskom opozicijom, dok se u toj opoziciji nalazi i grupa samostalnih demokrata, koji su jugoslavenski orijentirani i čije mase pretežno sačinjavaju prečanski Srbi.

I onda vidimo čudnu i paradoksalnu pojavu, da uz „hrvatski pokret" stoje srpski elementi, dok se tim i takvim pokretom ne istovjetuje golem broj ovogā hrvatskog elementa, koji je orijentovan u jugoslavensko-nacionalističkom duhu!

Taj paradoksizam i ta heterogenost komponenata koji sačinjavaju „hrvatski pokret" najizrazitije opravdavaju naše stanovište o pogrešnom nazivu ovoga pokreta kao i o pogrešnom nazivu pitanja, čije rješenje taj pokret traži. Ove pretpostavke pāk opravdavaju naše mišljenje da ta heterogenost prije vodstvu, da lojalno i otvoreno razvije svoj program, da objasni pojam „slobodne Hrvatske„ i da otkrije razloge radi kojih g. Dr. Maček neće da sudjeluje stvaranju seljačkog pokreta i neće da pristane stvaranju zajedničke stranke ni sa jednom srbijanskom strankom, pa ni sa Dr. Dragoljubom Jovanovićem.

Ogroman dio pristalica „hrvatskog pokreta" ne vidi, da je borba za stvaranje slobodne Hrvatske ujedno poricanje i rušenje jugoslavenske nacionalne misli. Te su pristalice prišle ovoj borbi jedino u cilju: da se sredi državna uprava, da se obeskrijepi i uništi oligarhija stanovitih privilegovanih komercijalno-političkih familija i koterija, koje priječe da ravnopravnost suverena zavlada u našoj zemlji, da naime finansijski izdaci i javni radovi budu pravedno porazdijeljeni, da položaji u državnoj upravi budu dolično i podjednako razmiješteni i da se putem decentralizacije, stvore široke i zdrave samoupravne jedinice.

Kad taj ogromni dio pristalica „hrvatskog pokreta" bolje pronikne u srž tog pokreta i kad taj pokret pokrsti narodnim pokretom ili — kao što je ispravno naglasio jedan beogradski tjednik — čovječanskim pokretom, tad će se istom pridružiti svi oni, koji pošteno misle i koji ovu zemlju ljube, i to s jedne i s druge strane Save, Drine i Dunava. Tad će on zahvatiti čitavu zemlju i naći će, bez sumnje svoje neposredno i svoje najbolje rješenje u stvarno provedenoj ravnopravnosti, jednakosti i slobodi svih Jugoslavena

J. K.

Azijski blok protiv Italije

London 10. — „Star" javlja da se na Bliskom Istoku formira blok država protiv talijanskih imperijalističkih planova.

Glavni članovi tog bloka su Turska, Iran, Afganistān, Hedžār i Jemen.

Britansko-japanska konferencija

Tokio 10. — Službeno se javlja da je britanska vlada preko japanskog ambasadora u Londonu Matsudeire predložila japanskoj vladi britansko-japansku konferenciju koja bi se tokom jeseni sastala u Tokiu radi rješavanja svih otvorenih pitanja u Istočnoj Aziji, a u prvom redu zbog mjera što ih je Velika Britanija u svojim kolonijama poduzela u pogledu uvoza japanske robe, čime je zadan koban udarac japanskoj trgovini.

Krađa u vagonu Kralja Karola II.

Bukarešt 10. — Javljaju iz Kostance da su tamo nepoznati individui provalili u prazna salonska kola kralja Karola i sve opljačkali. Čak su odnijeli zrcala, fotografije i slike.

Svetogrđe francuskih komunista

Pariz 10. — U Mary le Roi nedaleko Pariza na jedan brutalan način oborili su komunisti drveni kip Bogorodice, koji je pretstavljao veliku umjetničku vrijednost. Kip se nalazio u blizini jednog zida, a obzirom na njegovu vjekovnu tradiciju i popularnost bio je predmetom cuge pobožnosti vjernika, koji su svake godine tamo hodočastili.

Kip je jučer nađen na krovu električne centrale, ali bez glave Bogorodične i maloga Isusa.

Manifestacija narodne discipline

Zagreb 10. — Prigodom velikih svečanosti koje su se održale na obljetnicu smrti Stjepana Radića treba istaknuti da je veliko mnoštvo od više desetaka tisuća ljudi bez ijednog incidenta obavilo svoju dužnost. Ni jedan put nije bila potrebita intervencija vlasti, jer je narod mirno i dostojanstveno sam pazio na red. To ne znači da mnoštvo nije bilo oduševljeno i ako se radilo zapravo o jednoj žalobnoj svečanosti. Zadušnice su održane u prvostolnoj crkvi, a otslužio ih je kanonik msgr. Dr. Korenić. Iza toga je masa pošla na Mirogoj.

Nova organizirana štamparija

Ovih dana Banja Luka je dobila četvrtu štampariju, koju je otvorio Savez grafičkih radnika. Do otvorenja štamparije došlo je radi toga, što štamparska poduzeća zapošljuju samo neorganizirano radništvo usljed čega trpe grafički radnici. Takove neorganizovane štamparije zapošljuju skoro samo naučnike koji poslе oslobođenja ne mogu da se prime kao članovi Saveza grafičkih radnika jer su izučili znat u neorganiziranim štamparijama i prema tome (po kolektivnom ugovoru između graf radnika i poslodavaca) ne mogu da se upošljuju u organiziranim štamparijama.

Širite „Narodnu Tribunu"

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:
Agenturi Jadronja — Sibenik.

BRIGE DVOJICE DIKTATORA

Zagreb, 6-VIII.

Pune ruke posla imaju Berlin i Rim; prvi s unutrašnjim položajem u Njemačkoj, drugi s vanjskim položajem Italije, a donekle i s unutarnjim. Hitler i Mussolini nailaze na takove teškoće, da se već sada konstatuju i kod njih u zemlji i na strani predviđanja, zavijena nepritajenim pesimizmom. Nekidan je na pr. „Evenig Standard" bavećí se događajima i prilikama u Njemačkoj u članku pod naslovom: „Životno je trajanje njemačke vlade ograničeno", napisao, da je vlada Reicha izgubila velik dio svog autoriteta, što ga je još pred godinu dana imala. Da bi taj autoritet otkupila ona preduzimlje veliko čišćenje stranke. Ono što danas doživljuje Njemačka — veli dalje list — mora Vel. Britanija da prati s najvećom pozornošću, jer še ne može više tvrditi, da je Hitlerova vlada duga vijeka.

Protiv vladajućeg režima u Njemačkoj istupaju danas četiri grupe: sveučilišna omladina, organizacija velikog društva bivših ratnika „Stahlhelm" židovske organizacije i katolički kler, naročito niži. Ovim grupama može se pridodati i neindeferentni otpor, što ga još uvijek ispoljuju komunisti. Po svemu se vidi da se Njemačka nalazi u jeku kulturnog boja, jer režim ima protiv sebe velik dio vjerskih, kulturnih i socijalnih organizacija, kojima se svima prijeti neminovnim raspustvom. Taj kulturni boj, ako se razvija u veće dimenzije što je sasvim vjerovatno, imat će vrhunac svoje oštrine u onom dijelu oporbe, koju vode katolici, jer su ovi danas bolje i brojnije organizovani, nego li je to bio slučaj s nekadanjim katoličkim „centrumom", o kojemu znamo kakovu je krupnu ulogu igrao u političkom životu Njemačke. Konflikt između katolicizma i nacionalsocijalizma nije tek političke prirode. Radi se tek o dvojakom naziranju na svijet i državu, obnavljaju se kod vjerskih sljedbenika one iste stare latentne dohovne sile, koje su se već jednom tako oštro istakle u reformaciji. Zašto pak nacijonal socijalistički režim ustaje protiv katolicizma, to je vrlo lijepo istumačio berlinski dopis turinske „La Stampa". On navodi, da vladajući režim stoji na tome da nacijonalno jedinstvo mora biti totalno, pa hoće da jedinstvo provede tako da totalitet zahvati čak i onaj sloj njemačke historijske svijesti koji je puno dublji i niži od sloja opće kršćanske svijesti, gdje se je historijski provela bikonfesijonalna rascjepanost. Krupna i presudna je ta specifično njemačka borbā, kojoj je teško dogledati posljedice. Od velikog će uticaja biti držanje Reichswerā, koji je bez sumnje najodlučniji faktor u Njemačkoj i koji ne bi mogao mirno gledati, da se unutarnje borbe razviju do skrajnosti, da u toj borbi jedan dio naroda bude kvalifikovan kao subversiran, naročito sada, kadje i u Njemačkoj opet uvedena opća vojna dužnost.

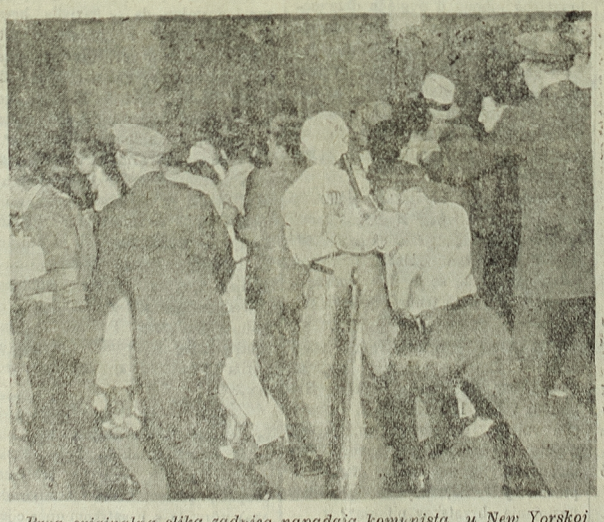
U Italiji fašistički režim ima pred sobom tešku situaciju na području vanjske politike u vezi s talijansko-abesinskim konfliktom. Mussolini hoće po što po to, da proširi talijanski kolonijalni posjed u istoč. Africi na račun Abesinije. On se ne osvrće na proteste i na negodovanja gotovo cijelog svijeta. Angažovao se je na toj strani do mjere, da već ne može ni misliti na uzmak. A napredovati bit će teško. Abesinija sama već je dovoljna, da mu zada vanredne neprilike. Ali Abesinija nije sama. Simpatije su za nju u svijetu tako velike, da se već javljaju bezbrojni znaci pomoći njoj u prilog. I Arapi i Japanci i Indijanci i Turci nā njenoj su strani i neće joj izostati njihova materijalna, moralna, pa čak i fizična pomoć. Iz daleke Amerike Abesinija čuje također glas utjehe i bodrenja. Jedan britanski kolonijalni general javlja se kao abesinski dobrovoljac i izjavljuje da će o svom trošku sastaviti jednu dobrovoljačku brigadu. Takovih i sličnih pojava ima mnogo.

Kao da sve to nije dosta, nadolazi ponovno oštar i odlučan stav Velike Britanije, koji je već saopćen Rimu u vidu britanskog demarša. Velika je Britanija, naime, bez obzira na poteškoće, u koje bi mogla da zapadne Liga Naroda, zabrinuta i u interesu svoje sopstvene kolonijalne pozicije, jer da bi jedna borba između bijele i crne vojske izazvala ozbiljno uznemirenje među kolonijalnim narodima. Takav riziko ne mogu pak ravnodušno primiti ni britanska ni francuska vlada. Radi toga, ne dođe li pretečno do kompromisa između Rima i Adis-Abebe, Velika Britanija će biti prisiljena, da prilikom zasjedanja Savjeta Lige Naroda zauzme stav za nesmetano povedenje postupka po paktu Lige Naroda.

Kako se vidi, Mussolini se odjednom našao u mučnom položaju, koji je tim mučniji, u koliko je talijanska lira počela ovih dana da osjetljivo pada usljed odredbe, kojom je privremeno sistirana odluka o minimalnom zlatnom pokriću novčanica u opticaju. Ofenziva na liru neće po svoj prilici, zastati, jer će ovog puta biti ne samo spekulativne, već i političke prirode. Javni dug Italije iznosio je 30 juna o. g. 105.389 milijuna lira, dok je koncem maja iznosio 105.244 miljuna. Novčanični je opticaj porastao, te iznosi 13.028 miljuna prama 12.878 po posljednjem iskazu.

D. Sirovica.

KOMUNISTIČKI NEREDI U NEW-YORKU

Prva originalna slika zadnjeg napadaja komunista u New Yorskoj luci na brzi parobrod „Brehmen" čiju su zastavu spustili i raskidali. Nakon teške borbe uspjelo je policiji otstraniti komuniste.

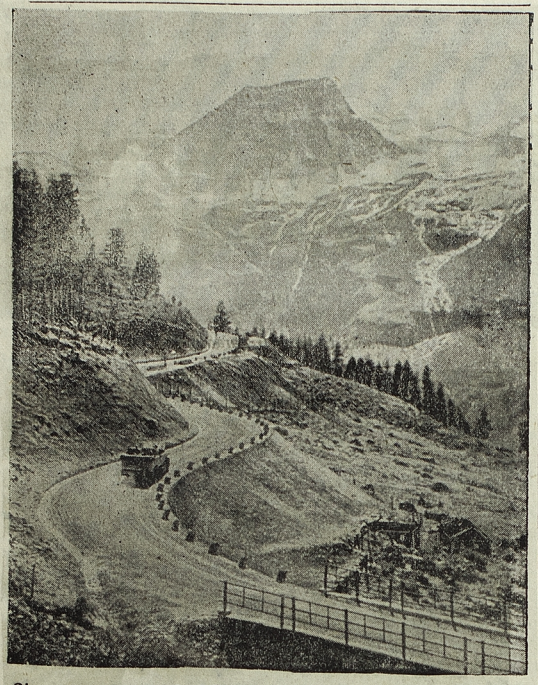
Prolog olimpijadi 1936

Sjeverozapad Berlina. Periferija. Iz centrā ćete ovamo stići za nekoliko minuta podzemnom (U-Bahn) ili gradskom željeznicom (S-Bahn). Izađete li iz podzemne na stanici Reichssportfeld, ranije Stadion i prodjete li 150 hektara talasastog terena do stanice predgrađa Pichelsberg, gdje počinju da miriše prvi ili ako želite posljednji borovi Grunewalda, onda ste vidjeli prostor, gdje se poslije prevrata koncentrisao sportski život Berlina i Reicha: Stadion, Deutsches Sportfurom (s visokom gimnastičkom školom) i Rennbahn. Ovamo du danas prirodno uperene oči čitavog svijeta, jer će taj Reichssportfeld biti popriste i bojno polje Olimpijade, koja je na pragu.

Kako to tu izgleda? Oko ne može pregledati to uzburkano more radnika i mašina, uho ne prima sve te zvukove i glasove, grmljavinu i šumeve, koji izlijeću ispod ruku stotina okretnih radnika, koji najraznijem materijalu daju formu. Negdje već niču drumovi, paviljoni, tribune, kapije, trgovi, ogroman amfiteatar se kezi iz dubine, u stvari svuda je već kostur gotov i jasan, ne mora vas ni pratiti do krajnosti tačna zvanična mapa, koja je doživila već treće izdanje i koja je ujedno plan Berlina i putokaz po njegovim znamenitostima.

Ali najviše će vas zadržati i zabaviti mjesta, gdje se još bijesno radi i savladjuje otpor prvobitnog stanja stvari. Nesiti bagrovi se stalno zarivaju u zemiju, da je malo dalje isplijuju, kao da im ne prija, vitki elevatori lako mašu teškim krilima i privlače više vas nego gradjevni materijal. Oči vam klize čas pod zemlju, čas na visoke stubove, koji niču kao gljive poslije kiše. Dakako i odavde se uzalud obzirete po Berlinu, koji je suviše prostran, a da biste ga mogli pregledati. Kilometri uskotračne željeznice se vijugaju pod vama, lokomotive zviždе i dahću pred vozovima s pjeskom, cement se gomila u ogromnim gomilāma vreća, razvozi automobilima, mješa u čudnovatim mašinama i baca, sipa i lije na elastične puteve, voda prska iz cijevi, fotografi mogu spasti s nogu, radnici se šale i očigledno se raduju radu, iako na vas namiguju i raspituju se da li će uskoro biti podne. U duhu zamišljam koplja sa zastavama i mislim koliko bi puta mogla naša državna zastava uzletiti u visinu u toj borbi, koja će se za godinu dana povesti i koja će biti tvrda i teška.

Najviša srednjo-evropska alpinska cesta

Sjeverne serpentine kod Pfiffer novog „Gross-Glockner" puta koji je 3 augusta o. g. predat saobraćaju. Novi put je najviša i najljepša alpinsko saobraćajna cesta srednje Evrope.

NJEMAČKI REKORDERI

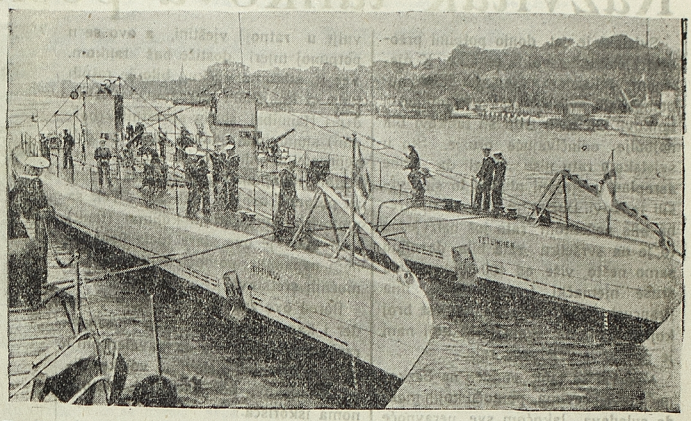
Četiri znamenita njemačka rekordera: Heinemann, Steinhoff, Bräutigam i Oelschner koji su kako je poznato preletili bez motora rekordan put od 50 km. duljine i završili kod Brna u Čehoslovačkoj. Naša ih slika prikazuje nakon dolaska.

Organizator crne zračne flote

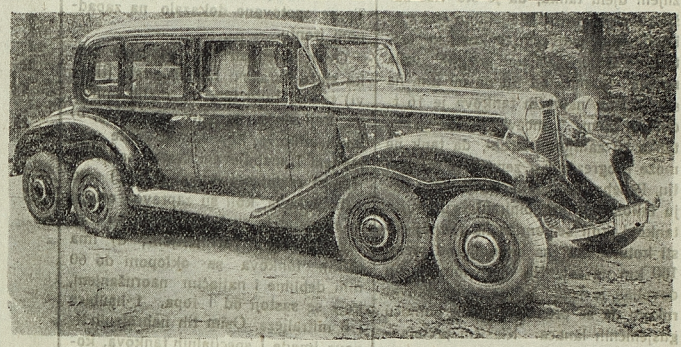
Američanski crni letač Hubert Julian, nazvan „Crni orao Harlema" odletio je u Abesiniju da tamo organizira abesinsku avionsku flotu. Njegov aeroplan nosi ime abesinskog cara

Prvi posjet finskih ratnih lađa u Kielu

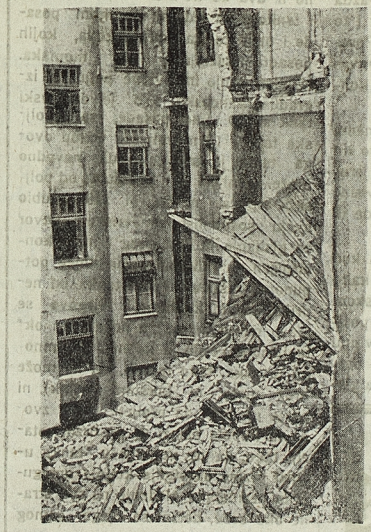

U njemačku ratnu luku Kiel prispjele su u posjetu 4 jedinice finske ratne flote. Naša slika prikazuje podmornicu „Veterlimen" i „Iko-Turso".

AUTO SA 8 KOTAČA

Jedan berlinski konstrukter izgradio je novi 8 kotačni auto koji uslijed svoje velike sigurnosti naročito se odlikuje. Kola ne ćute smetnje loših cesta već idu uvijek pravilno kako se može i opaziti na našoj slici. Osim toga u slučaju da pukne 1 ili 2 osovine kola mogu još uvijek sigurno da voze na preostalim 7 ili 6 kotača

Teška nesreća u Waršavi

U glavnom gradu Poljske neočekivano strovalila se nova zgrada uslijed preopterećenosti i slabog statičnog izračunavanja. Ima mnogo mrtvih i ranjenih

Dubrovačka plovidba A. D. - Dubrovnik

Brze pruge Drač-Kotor-Dubrovnik-Split-Šibenik Sušak-Trst-Venecija

odl	Ned. —	Četv. —	Pet. —	Pon 20.—	↑	Drač	↓	Srij. —	Ned. —	Pon 8.—	Četv —	dol
„	„ 17.—	„ —	„ 4.—	„ —		Kotor		„ —	„ 12.—	Nedj. —	„ 24.—	„
„	„ 18.15	„ —	„ 5.30	„ —		Hercegnovi		„ —	„ 10.30	„ —	„ 22.30	odl
dol	„ 21.—	„ —	„ 8.15	Utor. 6.—								
odl	Pon. 8.30	„ 8.30	„ 8.30	Srij. 8.30		Dubrovnik 2		„ —	„ 8.—	„ 22.—	„ 19.45	„
								„ 19.15	Sub. 19.15	„ 19.15	„ 19.15	dol
„	„ 12.25	„ 12.45	„ 12.45	„ 12.45		Korčula		„ 15.—	„ 15.15	„ 15.—	„ 15.—	odl
„	„ —	„ 16.—	„ 16.—	„ 16.—		Hvar		„ 12.—	„ —	„ 12.—	„ 12.—	„
„	„ 15.35	„ —	„ —	„ —		Makarska		„ —	„ 12.20	„ —	„ —	„
dol	„ 18.—	„ 18.—	„ 18.—	„ 18.—				„ 10.—	„ 10.—	„ 10.—	„ 10.—	„
odl	„ 18.15	„ 18.15	„ 19.15	„ —		Split		„ 9.—	„ 9.—	„ 6.15	„ —	dol
dol	„ —	„ —	„ 22.45	„ —		Šibenik		„ —	„ —	„ 2.45	„ —	odl
„	„ —	„ —	Sub. 1.15	„ —		Biograd		„ —	„ —	„ 0.15	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 6.45	„ —		Rab		„ —	„ —	Sub. 18.45	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 9.45	„ —		Crikvenice		„ —	„ —	„ 15.45	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 11.15	„ —		Sušak		„ —	„ —	„ 14.15	„ —	„
„	Utor 11.—	„ —	„ —	„ —		Trst		Utor.16.—	„ —	„ —	„ —	„
„	„ —	Pet. 11.—	„ —	„ —	↓	Venecija	↑	„ —	Pet. 16.—	„ —	„ —	„

Nedjeljna turistička pruga br. 7. dolazi i odlazi iz Šibenika svaki petak uveče

Venezia—Split—Kotor—Dubrovnik—Šibenik—Sušak

Razvitak tankova poslije svijetskog rata

Svjetski je rat donio potpuni preokret cjelokupne vojne tehnike. K njezinom željeznom sastavu spadaju: bombaški avioni, otrovni plinovi i tankovi. Od ovih triju su tankovi bili najbolje odlučivajuće oružje. Što u svjetskom ratu nisu mogli da učine aeroplani i otrovni plinovi, to su izvršili tankovi. Dočim je njihova upotreba bila početkom rata još neizvjesna to je na svršetku rata bilo dovoljno samo nešto više od 400 tankova, da sruše njemački front. Danas ima Francuska 4000 tankova, to jest broj koji bi zgnječio svaki front koji nam je poznat iz svjetskog rata.

Moderni se tank pomiče na bezkonačnim lancevima, pomoću kojih može da svladava lakoćom sve neravnoće terena. Čak i usponi od 45 do 50 stupnjeva ne prouzrokuju mu nikakvih poteškoća. Motor se nalazi na stražnjem djelu tanka, da je što više zaštićen protiv neprijateljskih metaka te imade kod najvećih tankova kapaciteta do 2000 ks, a kod manjih vozila razvija brzinu od 50 do 60 km. na sat. Težina najvećih tankova je 16 t., dužina 12 m. Lancevi na obe strane tanka su zamjerno široki, da tank ne može progreznuti u zemlju na mekom tlu. Posebnu vrst tankova pretstavljaju takozvani kombinirani gusjenični tankovi, koji se pomiču na ravnoj cesti koturačima sa brzinom od preko 100 km na sat. Na neravnom terenu dovoljan je jedan jednostavan zahvat rukom da se promjeni pogon pomoću gusjeničnih lanaca. Klasični pretstavnik ovoga sistema je na pr. sjevernoamerički tank, koji ima težinu od samo 6 tona i brzinu na koturačima od 190 km na sat. Kod promjenjenog pogona na gusjeničnom traku reducira se ova brzina znatno, ali još vazda dostiže brzinu od 96 km na sat i to sa motorom od samo 750 ks. Poseban tip pretstavljaju također i plivajući tankovi, kako ih je prva konstruisala Engleska.

Za ovakove tankove uopće nema više nikakvih zapreka. Sve, što im stoji na putu kao stabla i kuće, sruše, udubine tla prepuzuju, uzvisine pregazuju i tokove rijeka prebrode ili preplivaju.

Glavni je zadatak tankova, da kod juriša pješadije prokrče put, iza kako je već prije toga artilerija topovskom vatrom omekšala neprijateljske pozicije. Tankovi treba da se pojavljuju brzo i iznenada, da se dostigne potpuni efekat, jer iznenađenje je najglavnije u ratnoj vještini, a ovo se u potpunoj mjeri dostiže baš tankom. Već u starome vijeku bilo je ratnih kola sa konjskom upregom, a također i Hannibal služio se ratnim (bojnim) slonovima, da se brzo približi neprijatelju. Ali je ovim bojnim sretstvima manjkala iznenađujuća brzina za potpuni uspjeh pothvata. Tek sa motoriziranim ratnim kolima (tank) uskrsnula je ova stara ideja nenadanom napadaju pomoću tehničkih pomoćnih sretstava.

Pored ove zadaće služi tank također i kao sretstvo izviđanja i osiguranja, osobito u vezi sa kavalerijom i motorizirianim djelovima vojske, čime se njegova pomičnost tek potpunoma iskorišća.

Svakako je potrebna kolaboracija sa drugim djelovima vojske, osobito infanterije i artiljerije, jer samo sa tankovima ne može se dobiti bitka. To se opetovano dokazalo na zapadnom frontu.

Ovim mnogostranim zadaćama tanka služe naravski i razne vrsti (tipovi) tanka; tako ima: a) malih tankova, koji služe naročito izviđanju, b) lakih tankova, koji su već jače oklopljeni i snabdjeveni često i sa oružjem za razbijanje oklopa, dalje c) sred njih tankova, koji su zapravo oružje za napadaj te su kadar boriti se i sa neprijateljskom artiljerijom, d) ima teških tankova sa oklopom do 60 mm debljine i najjačim naoružanjem, koje se sastoji od 1 topa, 1 haubice i 8 mitraljeza. Osim tih nabrojenih tipova imade i specijalnih tankova, koji služe kao nosioci artiljerije također i svrsi radiotelegrafije i snabdjevanja vojske hrane i municijom.

Posada tankova sastoji se poprječno iz dva do tri momaka, ali imade i tankova sa jednim momkom posade i opet kolosa od tankova, kojih posadu sačinjava 12 momaka. Najglomaznije na ovome polju je izgradila Francuska. To je džinovski tank sa 20 ljudi posade, sa 2 poljska topa i 12 mitraljeza. Oklop ovoga tanka je tako jak, da navodno može podnijeti više zgoditaka od poljskih topova, ne da bi zato izgubio svoju sposobnost manevrisanja. Otvor za gledanje je kod ovog tanka konstruisan na rafiniran način, kojeg potpunoma zaštićuje vodju tanka od neprijateljskih kuršuma. Njegova se glava nalazi naime u nekakvom oklopljenom zvonu, u kojemu ima mnogo urezaka, tako tankih, da ne može kroz njega ni kuršinm (metak), ni parče granate, da proljeti. Ovo zvono ili kupola nalazi se u brzoj rotaciji tako, da je upravljaču tanka usljed brzine okretanja kupole omogućeno nesmetano gledanje na sve strane oko sebe, dočim se njega samog ne može pogoditi.

Nadmoć, koju može tank da dade vojsci, se osobito jasno vidi iz bilance gubitaka za vrijeme svjetskog rata. Za vrijeme prve bitke na Somi, koja se još vodila bez tanka, iznosio je gubitak engleske vojske 8.200 momaka za svaku dobivenu četvornu milju. U istim bitkama god 1918. kod upotrebe tankova, iznosio je gubitak samo još 83 ljudi, dakle jedan stoti dio.

Danas je moderna vojska bez tankova isto tako nemoguća kao i vojska bez mitraljeza. S toga treba da sve moderne vojske posvećuju sve više pažnje izgradnji tih mogućnih bojnih naprava bilo kao sretstva obrane, bilo kao mašine napadaja.

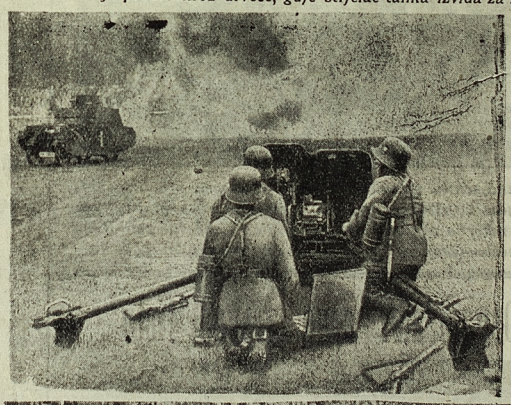
„ILS" INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakosvrnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30.

Njemački tankovi u paradnom stroju

Tank je prodro kroz drveće, gdje strjelac tanka izviđa za neprijateljem

Odjeljak kamijona u obrani protiv napadaja tanka.

Strijelci tanka prigodom teoretske nauke

GRADSKE VIJESTI

Uspjeli koncerti zagrebačke primadone

U četvrtak i petak na veče pred hotelom „Krka" održala je vrlo uspjele koncerte g-đa Ančica Mitrović, primadona Zagrebačke opere. Koncerti su u svakom pogledu veoma uspjeli.

Noć na „Jadriji"

Agilni novoosnovani jahting klub „Val" priređuje u subotu 17 t. mj. „Noć na Jadriji". Za ovu noć pripreme su već u toku, te će sigurno biti nešto izvanredna. Potankosti ćemo javiti naknadno.

Drugarsko veče

Oficiri šibenske garnizona priređuju u subotu 10 o. m. u prostorijama Oficirskog Doma drugarsko veče na koje pozivaju svoje drugove gg. rez. oficire i gospodu sa stalnim ulaznicama — sa članovima svojih porodica. Početak u 21 čas.

Pošta iz Murtera i Berlina!

Već smo nekoliko puta pisali o neurednosti naše pošte. Međutim kao što vidimo za njen popravak ništa nije preduzeto. Ovaj će slučaj najbolje ilustrovati kako se radi:

Naš dopisnik iz Murtera poslao nam je jedan dopis 4. t. m. a mi smo ga primili (preko pretinca) tek 8 t. mj. po podne, dakle petog dana! Najinteresantnije je pak da se pošta iz Berlina (Njemačke) prima već nakon dva dana!!!! Bilo bi zaista interesantno znati kako to može da se događa?!!!

Nezgoda pri ukrcavanju robe

Juče po podne prilikom ukrcavanja bauxita na parobrod „Serafin Topić" pukao je odjednom prednji jarbol. Srećom nije pao, jer bi tom prilikom zakačio nekog od radnika koji su tu radili. Na njemu je bilo ukrcano već 2500 tona bauxita. Kako je kvar teže prirode to će parobrod otići na popravak u Split, dok će njegov teret preuzeti „Rosina Topić".

Poslije donošenja nove uredbe o zaštiti zemljoradnika

U Trgovinsko-industrijskoj komori u Splitu održana je u prošli utorak konferencija kojoj su prisustvovali i delegati iz Šibenika g.g. Žaja i Lušić. Na ovoj konferenciji bilo je predmetom rasprave pitanje utvrđivanja kriterija nove Uredbe o zaštiti zemljoradnika, u vezi sa interkomorskom konferencijom, koja se juče održala u Novom Sadu.

Prisutni su nakon diskusije odlučili da delegati Komore u Novom Sadu, u granicama ove rezolucije plenuma, uzmastoje sa ostalim privrednim Komorama postići potrebiti kompromis, kako bi sve Komore sporazumno formulisale g. ministru trgovine zajedničke prijedloge.

† ADOLF MAKALE

poznati trgovac iz Šibenika preminuo je 7 tek. mj. u Pireju (Grčka) gdje je prije 15 dana otputovao poslovno.

Bliže potankosti o njegovoj smrti još nedostaju. Dan prije smrti pisao je svojima da je dobro i da mu je sao odlično uspijeva, te da će za par dana biti natrag. Medjutim sutra dan konzulat jugoslovenski u Pireju javio je da je 8,30 umro.

Zadušnice za blagopok. Stjepana Radića

U četvrtak prije podne održane su zadušnice za blpk. Stjepana Radića u stolnoj crkvi sv. Jakova. Još prije 10 sati za kada su bile zakazane zadušnice, počeo je da pristiže narod, a među njima desta veliki broj težaka iz okolice Šibenika. U samoj crkvi na sredini je bio postavljen katafalk sav pokrit cvijećem i hrvatskim zastavama. Na zadušnicama pjevao je Hrvatski građanski zbor. Crkva je bila dupke puna a osim toga mnogo svijeta je još stajalo pred crkvom. Misu je otslužio uz asistenciju kanonik monsgr. prof. Dr. Ivo Eškinja.

Nakon održanog pomena prisutni su se u povorci na čelu sa zastavom hrvatskom uputili preko obale u gradsko kazalište gdje se je održalo komemorativno slovo. Tu je prvo zbor otpjevao „Vječna slava", a zatim je g. Dr. Šime Vlašić održao govor o ličnosti blpk. S. Radića, njegovoj ideologiji i o razviću hrvatskog seljačkog pokreta. Poslije njega govorio je još i Don Mate Klarić te je ova komemoracija završena pjevanjem hrvatske himne koji su svi prisutni spontano odpjevali.

Nakon toga u najvećem miru i redu razišao se je narod svak svojim kućama.

Slet aeroplana i alkarske igre u Sinju

Učestvuje oko 30 vojnih i civilnih aeroplana, 20 konjanika alkara i 20 njihovih momaka

Oblasni odbor Aerokluba „Naša krila" u Splitu u zajednici sa mjesnim odborom — Split i Alkarskim društvom u Sinju priređuje prvi slet (meting) aeroplana na dan Sinjske alke 18 augusta t. g. Na ovome mestingu učestvovaće vojno, klubsko i privatno vazduhoplovstvo. Na ovome meetingu imade i „besplatna vazdušna lutrija", od koje će doznake biti bacane iz aviona i iznad Šibenika. Preporučuje se mještanima da letke bačene iz vazduha hvataju, jer postoji mogućnost da baš nad našim mjestom bude izbačen veći broj doznaka na razne besplatne predmete kao i na besplatno letenje.

Pozivaju se članovi Aerokluba „Naša krila" kao i cjenjeno građanstvo Šibenika da u što većem broju posjete taj vrlo interesantan i važan slet aeroplana i alkarske igre u Sinju. Jadranska plovidba će istoga dana uvesti posebne parobrode, koje će stići u Split 20 minuta prije odlaska voza ili autobusa za Sinj. Prvi voz polazi iz Splita u 7.40, a drugi u 8.20. Željeznička karta će koštati vrlo malo, jer je zamoljen veći popust, što će biti objavljeno u novinama. Autobusi voziće iz Splita u Sinj i natrag za din. 30.- Kako treba da amošnji mjesni odbor A. K. izvesti o broju učesnika radi rezerviranja mjesta u željeznici, autobusu i meetingu, to se umoljavaju p. n. učesnici da se jave kod tajnika amošnjeg mjesnog odbora A. K. za vrijeme uredovnih satova od 7.30 do 14 sati na amošnjem sreskom načelstvu (II kat soba br 14).

Cijene ulaznica na slet (meeting) jesu:

Rezervirano sjedište din. 15
sjedište din. 5
stajanje din. 2
seljaci, vojnici, djeca besplatno.

Mjesni odbor Aero-Kluba „Naša krila"—Šibenik

Novost u kozmetici! Sa garancijom otstranjuju se sve neugodnosti lica, kao dlačice, sunčane i jetrene pjege itd., jamči se za porast trepavica. *Madam Pap*, kod Salon „Ančić" G. Čurvar — Šibenik.

Još samo par dana!

Gradjevinski odbor pri Gradskom Poglavarstvu u Šibeniku

Konstituirajuća sjednica Odbora

U smislu paragr. 106 Gradjevinskog Pravilnika čl. 76—78, a na inicijativu Pretsjednika Gradskog Poglavarstva gosp. Marka Bačinića osnovan je, odnosno rekonstruisan Gradjevinski Odbor pri Gradskom Poglavarstvu. Pravilno funkcionisanje jednog Gradjevinskog Odbora vrlo je važna — i za moderan grad — prijeka potreba. Već na prvoj sjednici, koju je Odbor održao dne 1. aug. o. g. iznešeno je, koliko je štetno bilo za razvoj grada Šibenika, da se već odavna nije rigoroznije i svrsishodnije postupalo pri izgradjivanju grada. Zadatak Gradjevinskog Odbora vrlo je opsežan, a cilj mu je u glavnom da, primjenjujući striktno Gradjevinski Zakon i Pravilnik, stvori što racionalnije izgradjivanje naselja. To će se postići, ako se bude budno pazilo da svaka novogradnja odgovara svojoj svrsi po svim gradjevno—tehničkim, estetskim, konzervatorskim, higijenskim, socijalnim, ekonomskim, pravnim i ostalim uvjetima, imajući naročito u vidu urbanistički dobro rešavanja naselja. Svim tim pitanjima do sada se nije dovoljno posvećivala pažnja prilikom izgradjivanja grada, ali će se u buduće morati sukcesivno primjeniti, ako se želi imati u vidu dobrobit grada i njegovih gradjana. Na sjednici Gradjevinskog Odbora se tom prilikom ponovno diskutovalo o pitanju regulacionog plana grada Šibenika, te će se baš u tome pitanju učiniti potrebni koraci, kako bi i Šibenik, po uzoru ostalih naših gradova dobio svoj regulacioni plan, koji i sam Gradjevinski Zakon predvidja.

Gradjevinski odbor sastaviti će prije svega Uputstva pri traženju gradjevnih dozvola u smislu Gradjevinskog Zakona i Pravilnika, koja će Uputstva ostampati za interesente.

Gradjevinski Odbor održaće od sada redovito svake sedmice svoje sjednice na isti unapred odredjeni dan.

Pretsjednik Gradjevinskog odbora je g. ing. Vladimir Šuhević, ostali su članovi gg. Don K. Stošić, ing. S. Ježina, Dr. Ivo Kandijaš, Dr. Josip Lalić i Komesarović Paja, a djelovodja je g. Rudolf Ružičić, opć. graditelj.

SPORT

»Solin« — »Osvit«

Ove nedjelje odigraće se u Šibeniku prva finalna utakmica za prvenstvo provincije Splitskog Nogometnog Potsaveza između „Solina" (Solin) i „Osvita". S. K. „Solin" je vrlo dobra i jaka momčad i potrebno je da Osvitaši budu vrlo oprezni.

„Solin" je postao prvak I II III grupe provincijskog prvenstva i to a da nije izgubio ni jedne utakmice.

„Osvit" je postao prvak IV V grupe poslije velikih muka i napornih i teških utakmica. Ali tada „Osvit" većinom nije imao kompletan tim i mogu mu se oprostiti razni manji uspjesi. Danas je „Osvit" kompletan. Čak i njegovi članovi-mornari su opet tu. Neki spor koji je s njima bio radi nekih lažnih i tendecijcznih glasina je likvidiran i „Osvit" je baš sada kada mu je to najpotrebnije kompletan. Treniralo se marljivo, radilo se mnogo, igrači su u „formi" i sad se od njih s pravom očekuje mnogo.

Svakako sutrašnja utakmica je velik derby. Znaćemo sve, vidjećemo sve: kakve su šanse za prvenstvo Potsaveza? Kakve za kvalifikacijone igre? Kakve čak za nacijonalnu ligu? — Sutrašnja utakmica je odgovor na ove upitnike.

— — —

G. Š. K. „Osvit" i ovim putem javno zahvaljuje Opravništvu Jadranske plovidbe — Šibenik, direktoru gosp. Grubišiću te kapetanima parobroda „Ugljana" i „Kosova", što su mu u svakom pogledu bili pri ruci prigodom vrlo uspjelog Osvitovog izleta u Makarsku.

———

Op. Uredništva. — Žalimo što prigodom zadnjeg Sokolskog sleta u Tijesno nijesu niko pa ni Sokol mogli da se onako izraze, **nadamo se dase drugi put neće tako što dogoditi, jer je zbilja svakome poznato koliko je amošnji agent g. J. Grubišić uvjek spreman da svakome ukaže najveću susretljivost. Da se te neugodnosti izbjegnu najpotrebnije je da se što prije stavi jedan bolji parobrod na raspoloženje šibenskoj agenciji (kao što smo davno tražili) koji će moći da vrše redovite pruge, i nedjeljom prama potrebi da bude spreman za izlete onako kako bi se samo dalo povoda pohvalama i zahvalnostt ugl. Jadr. plovidbi sa strane šibenčana.**

———

G. Dr. MARKO KOŽUL bivši ministar, otputovao je u četvrtak u jutro u Beograd gdje će se zadržati nekoliko dana.

ELEKTRIČNA CENTRALA izvještava cij. građanstvo da će dne 11 o. mj. biti obustavljena električna struja od 5 do 18 sati.

Svađa završena teškom ozledom

U selu Kodelji u blizini Benkovca oa dan 7 t. mj. posvadala se je Anica Šunić sa svojom nevjestom. Povod svađi bio je stara razmirica između njih, te je u ljutini nevjesta zgrabila sjekiru koja se je u blizini nalazila i udarila Anicu po desnom ramenu teško je ozledivši. Povrijeđena Anica odmah je dovedena u Banovinsku Bolnicu u Šibeniku gdje je nakon pregleda ustanovljeno da je ozlijeda teže prirode ali bez opasnosti po život.

Odgovor uprave M.F.D. „Kola" na ispravak gosp. protojereja Krstanovića

Ugl. Uredništvu
„Narodne Tribune"
Šibenik

U broju 253 „Narodne Tribune" od 6 augusta 1935. g protojerej K. Krstanović našao se je ponukanim da djelomično ispravi prikaz „Narodne Tribune" od 30. 7. t. g. br. 250 o gostovanju bugarske „Rodine" pod naslovom „Sofijska „Rodina" u Sibeniku". Svrha toga ispravka bila je ta, da se zna, da je g. Krstanović u spomenar bugarske „Rodine" zapisao nekoliko stihova iz Šantićeve pjesme „Jugoslaveni" (Na vrelu bratstva oprasmo očiju vid i t. d.)

Kako g. Krstanović u obrazlaganju povoda tom svom ispravkvu pozivlje se na gorecitirani prikaz „Narodne Tribune" u kojem doslovce stoji: „da su bugari prigodom zajedničke večere „Rodine" i „Kola" podvijeli na potpis upravi „Kola" jedan spomenar u kojem su bili zapisani gorespomenuti Šantićevi stihovi", te pošto time u vezi g. Krstanović kaže doslovce: „*da se ovaj značajni zapis pripisuje od mnogih upravi „Kola*" (i ako bi se po stilizaciji prikaza „Narodne Tribune" moralo prije zaključiti, da su bugari sami ispisali te stihove i podnijeli ih na potpis) to istine radi i u želji da se otklone bilo kakave aluzije na adresu uprave M. F. D. „Kola", molimo Vas. da u smislu odredaba zakona o štampi u slijedećem broju Vašega lista donesete slijedeći:

I s p r a v a k:

Gorecitirani prikaz „Narodne Tribune" netačan je i konfuzan. Naprotiv stvar stoji ovako: Prigodom drugarske veselice članova „Rodine" i M. F. D. „Kola" uprava „Kola" zamoljena od uprave „Rodine" zapisala je u spomenar bratske „Rodine" slijedeći moto:

„Bog živi sve Slovene
Pod streho hiše jedne"

Ovaj moto je prema želji vodstva „Rodine" lično *zapisao ovodruštveni pretsjednik*, a supotpisali su ovo društveni tajnik i dirigent.

Za upravo M. F. D. „Kolo"

Tajnik: Bruno Belamarić. Pretsjednik: Inž. Ernest Bratuž

Op. Uredn.: Evo već i treću ispravku donosimo po istoj stvari. Nadamo se bar da je posljednja! Ali se mora konstatovati činjenica da su neki naši gradjani jako (ako ne i previše) osjetljivi i da neke stvari (ili bolje sitnice) tretiraju na načine koji nisu baš najbolji. To se moglo najbolje vidjeti iz načina pisanja i tumačenja napisa i ispravki.

U svakom slučaju smatramo da je ovime ova stvar likvidirana.

CRKVENA BORBA U NJEMAČKOJ

— Spor oko izvršenja konkordata —

„Neue Zürcher Zeitung" u članku svog berlinskog dopisnika pretresa prilike katolicizma u Trećem Reichu. Informacije švajcarskog žurnaliste su očigledno crpene iz obadvaju tabora.

Situacija katoličke crkve u Njemačkoj se posljednjih nedjelja nikako nije poboljšala, iako nisu zabilježeni neki novi konflikti. „Völkischer Beobachter" je ovih dana objavio uvodni članak pod naslovom: „Ko vrijeđa konkordat?", u kome se tvrdi da prema konkordatu katolička crkva nema prava, da njemačke podanike katoličke vjereispovijesti poziva da ne slušaju državne zakone o sterilizaciji. Iz stanovišta objavljenog u listu „Völkischer Beobachter" se vidi, da zategnutost između države i katoličke crkve sve više prelazi u konflikt oko izvršenja konkordata. Već preko dvije godine se vode teški pregovori, koji su do sada ostali bez uspjeha, da se postigne sporazum oko preostalih izvršnih naređenja uz konkordat.

Prema informacijama švajcarskog lista se računa s time, da će u drugoj polovini avgusta na biskupskoj konferenciji u Fuldi crkvene vlasti zauzeti principijelno stanovište u čitavom sporu. Vjerovatno će se imenovati nov pretsjednik delegacione komisije, jer je to mjesto upražnjeno od smrti berlinskog biskupa Baresa. Branitelj katoličke crkve će biti vjerovatno nadbiskup Schulte iz Kölna na Rajni il biskup Berning iz Osnabrücke. Jednom od njih dvojice će biti povjeren važan zadatak pregovarača s njemačkom državom. Treba primijetiti da se biskupska konferencija sastaje redovito svake godine krajem augusta.

U Berlinu se stalno vode procesi protiv članova duhovnih redova zbog opreženja o devizne propise. Baš ovih dana je održan sedmi devizni proces, u kome je jedan šleski redovnik osuđen na tri i po godine robije. Nastavlja se i perzekucija katoličke crkve. Ovih dana je u Düsseldorfu zabranjen poznati katolički nedjeljni list „Junge Front", te sada izlazi pod drugim imenom „Michael".

Borbeni Rosenbergov natpis protiv katoličke crkve „An die Dunkelmanner" je prema tvrđenju izdavača razdjeljen u Njemačkoj u pola miliona maraka.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
— Opravništvo Šibenik —

Svake nedelje priređuje slijedeće

IZLETE

za Skradin i slapove Krke
Odlazak u 2.30 s povratak u 19.45
Cijena: do Krke 12 din.-

za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, BOŠKI SLAP
Odlazak u 6.30 s. povratak u 19.45
Cijena: do Roškog slapa 24 din.-

Izletne karte prema Splitu i Biogradu

Svake subote polazak u 14 sati parobrodom pruge 56 a povratak u ponedjeljak u 2 sata parobrodom pruge 6.

Šibenik—Split i natrag Din. 36.-

Svake nedjelje polazak u 7 sati parobrodom pruge 22. povratak istog dana u 20.45 sati parobrodom pruge 7 ili u ponedjeljak u 5.20 sati parobrodom pruge 21.

Šibenik – Biograd i natrag Din. 30.

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz — svježeg šumjetnog cvijeća—

Murter

Odlazak župnika

Dneva 8 VIII otputovao je iz Murtera na svoju novu dužnost u Šibenik—Dolac dugogodišnji župnik vel. don Ivo Berak. — U nedjelju 4 VIII oprostio se sa oltara sa svojim župljanima.

Vel. Berak bio je neprekidno župnikom skoro 23 god. u Murteru. Sada prigodom njegovog odlaska pozdravljalo ga je cijelo mjesto, jer su oni voljeli svoga župnika. Svojim radom i vladanjem on je i zaslužio njihovu ljubav. Cijelo svoje dugogodišnje službovanje upotrebio je na dobro crkve i svojih župljana. Pri svome odlasku vel. Berak može mirne savjesti da reče: Vršio sam dužnost na opće zadovoljstvo. Cijelo mjesto, te društva Jug čitaonica, sokol i t. d. srdačno su g ispratili želeć mu svaku sreću sa željom da ga ipak koji put vide u svome mjestu.

Ujeo ga pas

U nedjelju dneva 4 VIII ribari i Murtera pristali su na svjetionik Pr šnjak da uzmu vode po običaju. Ka je mladić Jelić Branko digao bačvic vode na leđa i uputio se put ladj na njega je nenadno skočio pas sve tioničara Lapova Vjekoslava i ugriza ga za desnu ruku i nogu.

Ugrizeni Jelić Branko zatražio odmah pomoć kod opć. ljekara D Kulušića, a sutra dan otišao je n pregled u Šibenik.

Znamo da neki ljudi drže pse t za igru, tko za lov, a tko za straž ali svakako postoje naredjenja da p moraju imati nagubicu ili biti priv zani. Ova naredba mislimo da vrije i na otoku Prišnjaku. Više puta lju su se tužili na goropadnost ovog ps te bi bilo dobro da se ova stvar r redi.

Unajmljuje se sob kuh nja i teraca s prvim septembra.

Prodaje se razno poku tvo uz p voljne cijene.
Obratiti se na Uredništvo.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopis

Njezin nov šešir...

U kutu elegantno namještene sobe sjedio je bogati tvorničar Robert odbijajući zadovoljno dimove cigare.

U sredini sobe nalazio se je okrugli stolčić, a po njemu su bili razbacani prospekti raznih kupališta. Robertova žena Lory nervezno je prevrtala po njima i konačno ih odbacila od sebe.

„Dakle mi idemo na rivijeru", reče ona podignuvši glavu. „Ja ću sve da pripremim, a tvoja je dužnost samo to, da mi nabaviš novi šešir koji će mi pristajati uz haljinu koju sam neki dan nabavila.

Robert izusti sasvim automatski: „Vidjećemo!".

U veče, došao je zlovoljan kući. Imao je u rukama novine i prevrtao je po nekim oglasima u njima.

Lory ga trgne riječima: „A ti ćeš mi svakako nabaviti nov šešir je li dušice?" Loryna nježnost pobjedila je zlovolju Robertovu i on mirno izusti: „Da golubice!"

Jasno je da su sutradan sve Loryne prijateljice znale da ona dobiti nov šešir s kojim će ići na ljetovanje.

Lory je skoro svakog popodneva pozivala svoje prijateljice na čaj. Tu se je vrlo živo diskutovalo.

Samo po sebi se razumije da je tema njihovog razgovora bila: Loryn nov šešir. Ta, Lory je upravo radi toga i pozivala svoje drugarice da vidi kakovo „stanovište" one zauzimaju prema toj stvari.

Svaka od njih imala je specijalno mišljenje o tom kakav šešir treba Lory da se kupi.

Jednoga dana silazila je Lory u pratnji svoje guvernante niz stepenice. Pred vratima stajao je najnoviji model elegantne limuzine koja je na nju čekala. Čitavo poslije podne obilazila je Lory razne salone da bi našla onakav šešir kakav je ona htjela.

Ali takav šešir kakvog može stvoriti fantazija jedne žene nije postojao. Dakle, trebalo ga je dati napraviti.

Ne treba naglašavati da je nesretna modistica morala šešir prepravljati nekoliko puta jer je Lory nalazila da joj izvjesna forma šešira čini lice dugoljastim, iako je nekoliko trenutaka prije toga tvrdila upravo obratno.

Konačno je i taj famozni šešir bio dovršen.

Time je „najteži" problem bio rijesen.

Sada je još samo trebalo odlučiti kamo da se ide na ljetovanje.

Lory bi rado pristala da ide u Karlove Wary, no doznala je da si je njezina drugarica Kristina koja isto namjerava ići u Karlove Wari dala napraviti isti šešir kao što je bio njezin. Time će njezin šešir izgubiti mnogo od svoje senzacionalnosti!

Dakle, Karlove Wari se same po sebi isključuju!

„Možda u Nicu?„ zapita Robert.

„Da u Nicu", odgovori Lory. „Ali, ne, ne, nikako u Nicu! Neću ne! Radije ne idem nikuda!"

Robert nije znao ni sam šta da radi.

Najednom sine Lory „spasonosna" misao: Monte Karlo! Ah Monte Karlo sa tisućama žarulja i igračnica! Idemo u Monte Karlo, izjavi odlučno Lory.

Robert nije imao kud. Lory je rekla: Monte Karlo i kod toga se mo ostati.

Sada je tek započelo pravo pripr manje.

„Kuferi, ogrtači, pokrivači i mo druge potrebštine a razumljivo i ne ser koji je od vitalne važnosti za sv ku damu, sve je to bilo spremljen

Konačno je i pripremanju doš kraj.

Luksuzni auto jurio je bezglav prema željezničkoj stanici.

Sav prtljag bio je unesen u salo prvog razreda, a vlak je bio sprem za polazak.

Lokomotiva je zapištala a veli kotači počeli su se gibati uz primje tljivu disharmoniju. Vlak je nestaja u daljini...

Nakon nekoliko trenutaka vožnj na veliko čudjenje i zaprepaštenj Roberta Lory je povukla pomoćn kočnicu.

Vlak je odjednom stao, a kad kondukter stupio u kupe, Lory je z pala u histeričan plač.

„Moj šešir", jecala je. „Moj no šešir ostao je u ormaru!"...

Izidor A. Finci

Štampa i izdanje: Oglič, Oraj, Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik: Stanislav Vitaliani